ماگۆزوە

Lesley Koyi
Wiehan de Jager
Agri Afshin
5
کوردی ckb

لە شاری قەرەباڵغی “نایرۆبی” دوور لە ژیانی ئاسایی ماڵەوە، دەستەیەك لە کوڕانی بێ ماڵ ژیانیان بەسەر دەبرد. ئەوان هەموو ڕۆژێکیان بەو جۆرەی کە دەهات پێشوازییان لێ دەکرد. بەیانیان کوڕەکان ڕایەخەکانیان کۆ دەکردەوە کە شەوێ لە سەر پیادەڕەوێکی شاردا نووست بوون. لە سەرمان بۆ خۆ گەرم کردنەوە ئاگریان بە زبڵ کردەووە. یەکێك لە کوڕەکانی ناو ئەو گروپە، ماگۆزوە بوو. ئەو تەمەنی لە هەموان کەمتر بوو.

کاتێک دایک و باوکی هەگۆزوە مردن، ئەو تەمەنی تەنها پێنج ساڵ بوو. ئەو ڕۆیشت بۆ ئەوەی لەگەڵ مامی ژیان بەسەر بەرێت. بەڵام ئەو پیاوە گرنگی لە منداڵەکە نەدەبوو. ئەو خواردنی تەواوی بە هەگۆزوە نەدەدا. ئەو کوڕەکەی ناچار کرد کە کاری زۆر سەخت بکات.

ئەگەر مەگۆزوە گلەیی بێن پرسیارێکی کردبایە، مامی لێی دەدا. کاتێک
مەگۆزوە پرسیاری کردبوو کە ئەو دەتوانێ بچێتە قوتابخانە، مامی لێی دەدا
ودەیگوت: “تۆ گێلی و فێری هیچ شتێك نابیت.” پاش سێ ساڵ بەو
شێوازە هەڵسوکەوتە، مەگۆزوە هەڵات و لە مامی دوور کەوتەوە. ژیانی
سەر شەقامی دەستپێکرد.

ژیانی سەر شەقامەکان زۆر سەخت بوو، زۆربەی کوڕەکان ڕۆژانە خۆیان ماندوو دەکرد هەر بۆ ئەوەی خواردنیان دەست کەوێت. هەندێك جار دەگیران و هەندێك جاریش لێیان دەدرا. کاتێکیش نەخۆش دەکەوتن، کەس نەبوو یارمەتیان بدات. گروپەکە پشتیان بەو پارە کەمەوە دەبەست کە لە ڕێگای سواڵ کردن و لە فرۆشتنی پلاستیکی کۆن و ئەو کەرەستانەی کە سەرلە نوێ بەکاردێنەوە، دەستیان دەکەوت. ژیان بە هۆی پێکدادان لەگەڵ گروپەکانی دیکەی ڕکابەریان ئەستەمتر دەبوو کە دەیانویست بەشەکانی شارەکە کۆنترۆڵ بکەن و بیخەنە ژێردەسەڵاتی خۆیانەوە.

رۆژێکیان کە هەگۆزوە لەناو تەنەکە زبڵەکاندا دەگەڕا، کتێبێکی چیرۆکی
کۆنی منداڵانی دڕاوی دۆزیەوە. ئەو تەپو تۆزەکانی لەسەر تەکاندو لە
کیسەکەی خۆی هاویشت. دوای ئەوە هەموو ڕۆژێك کتێبەکەی دەردێنا و
چاوی لە وێنەکانی دەکرد. ئەو نەیدەزانی چۆن وشەکان بخوێنێتەوە.

وێنەکان چیرۆکی کوڕێکیان باس دەکرد کە دەیهەویست ببێتە فڕۆکەوان، کاتێك کە گەورە دەبێت. هگۆزوە هەموو رۆژێك لە دونیای خەیاڵاتی خۆیدا ئاواتی دەخواست کە فڕۆکەوان بوایە. جروبرە وای بە خەیاڵدا دەهات کە ئەو کوڕەی ئەو چیرۆکەکە بۆخۆیەتی.

هەوا سارد بوو و هەگۆزوە لە کەنار شەقامەکە راوەستا بوو و سواڵی دەکرد. پیاوێك چۆ بۆ لای. پیاوەکە گوتی: “سڵاو من ناوم تۆماسە. من لەو نزیکانەوە دەژیم، لە شوێنێک کە دەتوانی شتێک بخۆی” ئەوەی گوت و نەخشەی بە خانوویەکی زەرد کرد کە سەربانەکەی شین بوو. ئەو پرسیاری کرد و گوتی: “هیواداربم کە تۆ بچیتە ئەوێ کە هەندێ خواردنت دەستبکەوێ؟” هەگۆزوە تەماشایەکی پیاوەکەی کردو پاشان تەماشایەکی خانوەکەی کرد و گوتی: “لەوانەیە” و رۆیشت.

بە درێژایی مانگەکانی دواتر کوڕە بێ لانەکان بە دیتنی تۆماس لەو دەوروبەرە راھاتبوون. ئەو حەزی لێ بوو کە لەگەڵ خەڵك قسە بکات، بەتایبەت ئەو خەڵکانەی کە لەسەر شەقامەکان دەژیان. تۆماس گوێی لە چیرۆکی ژیانی خەڵکی رادەگرت. ئەو راستگۆ و خۆڕاگر بوو، ھەرگیز بێ شەرم و بێ ڕێز نەبوو. ھەندێك لە کوڕەکان دەچوونەناو خانوە زەردو شینەکە بۆ ئەوەیانی نیوەڕۆیان دەست بکەوێت.

هاگۆزوە لەسەر پیادەڕەوەکە دانیشتبوو و چاوی لە وێنەکانی ناو کتێبەکە دەکرد کاتێك کە تۆماس هات و لە نزیك ئەو دانیشت. تۆماس پرسیاری لێکرد: "چیرۆکەکە باسی چی دەکات؟" هاگۆزوە وەڵامی دایەوە: "کتێبەکە سەبارەت بە کوڕێکە کە دەبێتە فڕۆکەوان." تۆماس لێی پرسی: "کوڕەکە ناوی چییە؟" هاگۆزوە بە هێمنی وەڵامی دایەوە: "نازانم، من ناتوانم بخوێنمەوە."

کاتێ چووین بەیەك کەوت، هگۆزوە چیرۆکی ژیانی خۆی بۆ تۆماس گێڕایەوە. چیرۆکی همی و هەروەها بۆچی ئەو هەڵاتووە. تۆماس زۆر قسەی نەدەکرد ئەو بە هگۆزوە شی نەدەگوت کە دەبێ چی بکات، بەڵام بەردەوام بە جوانی گوێی رادەگرت. جروبر ئەوان کاتێك لە خانووە زەرد و شینەکەدا خەریکی نان خواردن بوون، قسەیان دەکرد.

له سه‌روبه‌ندی ده‌یه‌مین ساڵرۆژی له دایکبونی هاگۆزوه دا، تۆماس کتێبێکی منداڵانی تازه‌ی به دیاری دایه. کتێبه‌که چیرۆکی کوڕێکی خه‌ڵکی گوندی بوو کاتێ گه‌وره بوو بوو یاریزانێکی به‌ناوبانگی تۆپی پێی لێ ده‌ربچێت. تۆماس ئه‌و چیرۆکه‌ی چه‌ندین جار بۆ هاگۆزوه خوێنده‌وه‌تا رۆژێکیان ئه‌و گوتی: “من پێم وایه کاتی ئه‌وه هاتووه که تۆ بچیته قوتابخانه و فێری خوێندنه‌وه ببیت. رای تۆ چییه؟” تۆماس بۆی روونکرده‌وه که ئه‌و جێگایه‌ك پێده‌زانێ که منداڵان ده‌توانن له‌وێ بمێننه‌وه و بۆ قوتابخانه‌ش برۆن.

هگۆزوە لەبارەی ئەو شوێنە تازەیە و سەبارەت بۆ چوونە قوتابخانە بیری کردەووە. ئەگەر هەمی ئەو راستی بگوتایە کە ئەو نەفمتر لەوە بوایە کە شتێك فێر ببێت چی؟ ئەگەر ئەوان لەو شوێنە تازەیە لێی بدەن چی؟ ئەو ترسابوو. ئەو بیری کردەووە کە: “رەنگە باشتر وابێ کە لە سەر شەقامەکان ژیان بەسەر بەرێت.”

ئەو لەبارەی مەترسیەکانی خۆی لەگەڵ تۆماس قسەی کرد. بە تێپەربوونی کات پیاوەکە دڵنیایی بە کوڕەکە دا کە ژیان لە شوێنە تازەکە دەتوانێ باشتر بێت.

لە دوای ئەوە هەگۆزوە ڕۆیشتە ناو ژووری خانوویەک کە سەربانەکەی سەوز بوو. ئەو لەگەڵ دوو کوڕی دیکە پێکەوە لە ژوورێکدا بوون. دە منداڵ بوون و پوورە سیزی و مێردەکەی، سێ سەگ، پشیلەیەک و بزنێکی پیر لەو خانووە دا دەژیان.

هگۆزوە لە قوتابخانە دەستی بە خوێندن کرد و پێی زەحمەت بوو. ئەو زۆر شت هەبوو کە دەبوایە بە دەستی بهێنێت. جاروبارە بیری لێدەکردەوە کە واز بهێنێت. بەڵام ئەو بیری لە فرۆکەوانەکە و یاریزانی تۆپی پێیەکەی ئەو کتێبی چیرۆکی منداڵەکان دەکردەووە. ئەویش وەك ئەوان کۆڵی نەداو وازی نەهێنا.

هەگۆزوە لە حەوشەی خانووە سەرزەمین سەوزەکە دانیشتبوو و چیرۆکیکی منداڵانی دەخوێندەوە، کە لە قوتابخانە پێیان دابوو. تۆماس هات و لە لای دانیشت. تۆماس لێی پرسی: "بابەتی چیرۆکەکە چییە؟" هەگۆزوە لە وەڵامدا گوتی: "لەبارەی کوڕێکە کە دەبێتە هەمۆسە." تۆماس لێی پرسی: "ئەو کوڕەناوی چییە؟" هەگۆزوە بە زەردەخەنەوە وەڵامی دایەوە : "ئەو کوڕەناوی هەگۆزوەیە."

Global Storybooks

globalstorybooks.net

ماگۆزوە

Lesley Koyi
Wiehan de Jager
Agri Afshin

CC BY